

bolj hitro, če bi bila o svetem Jakobu noč dolga, kakor ni; pa komaj dahne med večer in jutro. Skoraj ni vredno leči tisto uro. Ne počiješ tako ne; samo udje zastanejo, da vstajaš zjutraj kakor bi te s križa snemal — — —.«

»Ko bi vsaj konje imel, kakor jih nimam. Rjavko sem moral prodati, da sem Neži doto izplačal. Stara je zredila že deset žrebet; vidim; rada bi hitela, pa ne more, reva. Letnica? Pelje za pol, nagaja za dva. Bi jo priganjal, pa bi jo v rasti skvaril —«.

»Da bi vsaj imel koga, ki bi mi konje vodil. Ona? Bog ne daj! Taka kakor je. Naj se ji kaj primeri. Bog ne zadeni! — —«

»Seveda, če bi zmozel za hlapca. Pa moram še pestunja sam biti.«

Na ozarah je bil svojemu naistarejšemu, svojemu Drejčeku, razgrnil našivno rjuho, mu dal šibo v roke, da bi se igral z njo. Otrok ie, pregret od solnca, zaspal. Pa še v spanju drži šibo v roki.

* * *

Andrejec orje. Hodi za drevesom, kakor bi bil zvezan v sklepih; Andrejec, mlad gospodar. Kdor bi ga sodil po postavi, ne po obrazu, bi ga cenil na šestdeset, pa jih je komaj poltoliko dopolnil.

Drejček je vstal. Majhen je, že krilce nosi, ne zna še dolgo klicati ata in mame. S šibo v ročici stoji na koncu njive in poslušá, kako ata konjem ukazuje. Andrejec se vznevoljuje: »Da se je moral zbuditi. Sedaj bom še z otrokom imel opraviti.« Dopoveduje malmu: »Sedi, Drejček, sedi! Nazaj na rjuho sedi! Te bodo konji pohodili.« Pestunja —

Drejček je vseeno pristopical h konjem, maha s šibo in jih poganja: »Iii — liii — liiii —«

Andrejec nič več ne toži, da ima slabo izbrana konja, nič več, da ga ni, ki bi mu jih vodil. Nič več. Posadil je Drejčka na drevo med ročici, Drejčka, ki s šibo maha in konje moti. Nič mu jih ne brani; potrpežljivo jih miri in skrbno pazi na otroka, da bi mu pod lemež ne padel in se še lahko z njim pogovarja: »Hitro zrasti, da mi boš konje vodil. Pa ne bova več vpregala tehle dveh. Konje — ha da bodo vsi gledali...«

»Hi — iii — hii — iiiii —« poganjata oba v mraku domov. Andrejec bi rad leta pognal. Hi!

* * *

SL. 20. REMBRANDT, MLADA MATI.

Andrejec orje, gospodar. Močne in pametne konje ima; lahko bi sam, pa mu vodi Andrej, da se dela navadi. »V brazdo! — K sebi! — Od sebe! — Naprej! Udari črno, kaj bi se muhovala! —« ukazuje Andrejec Andreju.

V brazdi za njim hodi Rozalika in pobira v košaro še zaostale izorane krompirje. Jožek pobija črve in podjede, Ciril odnaša kamenje z njive.

Na ozarah je Andrej ustavil.

»Poženi! Kaj se obiraš!«

Boječe prosi Andrej: »Naj jaz odorjem eno brazdo, samo eno.«

Zavriskal bi, tako se je razveselil sinove prošnje: »Drevo te bo malo metalo; pa le poskusi.« Spustil ga je med ročici, zaobrnil, vžgal črno z bičem: »Da bi se leno prestopale, ko njegov najstarejši orje prvo brazdo. Mrha. Hi!«

Andrejec zopet sam orje. Nič več ne ukazuje, nič več ne uči. Svoja polja vidi, kako jih obdelujejo njegovi fantje; Andreja, ki orje — kako bi kdo drugi kot najstarejši? — brata mu vodita razborite konje, Joža in Ciril, in za njim branata.